

Managementul riscului (1)

Abordări generale

- + Managementul riscului reprezintă efectul incertitudinii în realizarea obiectivelor,
- + Managementul riscului contribuie la îndeplinirea demonstrabilă a obiectivelor și îmbunătățirea performanței organizației, privind:
 - conformitatea produselor și performanța proceselor,
 - eficacitatea și eficiența operațională,
 - managementul proiectului,
 - conformarea cu cerințele legale și reglementate,
 - conducere și reputație,
 - sănătatea și securitatea ocupațională,
 - siguranță,
 - protecția mediului,
- + Managementul riscului nu este o activitate independentă în cadrul organizației, procesul de management al riscului se integrează la nivelul proceselor și practicilor organizaționale, Integrarea managementului riscului la nivel de proces (proces de realizare sau suport organizat PDCA) generează:
 - profilul de risc la nivel de proces,
 - profilul de risc la nivel de funcție relevantă management care conduce un proces sau seturi de procese,
 - profilul de risc la nivel de proiect (proiectul reprezintă procesul unic prin care este realizat un obiectiv).
- + Managementul riscului face parte din responsabilitățile managementului, funcția relevantă management care conduce un proces sau seturi de procese devine “proprietar de risc” la nivelul profilului de risc specific,
 - + Managementul riscului este parte integrantă, a:
 - proceselor organizației așa cum au fost ele determinate de acesta,
 - planificării strategice a obiectivelor,
 - proiectelor (procesul unic prin care se realizează un obiectiv),
 - proceselor de management al schimbării.
 - + Managementul riscului ajută factorii de decizie să:
 - facă alegeri argumentate,
 - stabilească prioritățile,
 - discernă între direcțiile alternative de acțiune.
 - + Managementul riscului ia în considerare în mod explicit:
 - incertitudinea,
 - natura respectivei incertitudinii,
 - modul în care incertitudinea poate fi tratată.
 - + Managementul riscului ține de viitor și nu are în vedere certitudinile și ficțiunile, lucrurile și evenimentele întâmplare și care au produs efecte sau care nu au nici-o șansă să se întâmple,
 - Managementul riscului are în vedere:
 - incertitudinile de a nu realiza, nu a îndeplini ceva,
 - incertitudinile de a pune în valoare oportunitățile în realizarea și depășirea obiectivelor și a performanțelor,
 - + Managementul riscului presupune o abordare sistematică, structurată și

oportună care contribuie la :

- creșterea eficacității și a eficienței,
- obținerea unor rezultate coerente, comparabile și fiabile (sustenabile în timp),
- creșterea eficacității controlului interacțiunilor procesului (interacțiuni la nivel de buclă de feedback PDCA cât și a interacțiunilor externe,
- consolidarea sistemului preventiv (pro-activ) la nivel de organizație.

✚ Managementul riscului se bazează pe cele mai bune informații disponibile,

✚ Managementul riscului este adaptat:

- contextului extern la nivel de organizație și proces,
- contextului intern la nivel de organizație și proces,
- profilului sau de risc, adică personalizat, practic nu se impune uniformizarea managementului riscului,

Personalizarea managementului riscului este dată de:

- sistemul de management sau a cadrul organizațional,
- procesele determinate (realizare și suport) și interacțiunea acestora (abordarea bazată pe proces),
- utilizarea “D-ului” din PDCA sistem de management ca legătură directă cu procesul și PDCA-ul la nivel de proces.

✚ Personalizarea managementului riscului poate fi influențată și de:

- interesele și relațiile de pe piață,
- piața furnizorilor,
- modul de organizare (organigrama) și funcționare,

✚ Managementul riscului identifică:

- aptitudinile,
 - percepțiile,
 - intențiile,
- (se are în vedere persoanele care pot facilita sau îngreuna îndeplinirea obiectivelor)

✚ Managementul riscului induce în cadrul organizației:

- managementul participativ,
- conducerea prin obiective,
- implicarea personalului în atingerea obiectivelor,
- echipa și lucru în echipă (avem în vedere echipa “de proces” adică echipa care:
 - proiectează procesul,
 - integrează managementul riscului la nivel de proces,
 - monitorizează procesul,
 - identifică și pune în valoare oportunitățile de îmbunătățire ale procesului,
- transparența și comunicarea.

✚ Managementul riscului se menține relevant și actualizat prin implicarea adecvată și oportună a:

- părților interesate,
 - factorilor de decizie la toate nivelurile organizației,
- Implicarea permite părților interesate să fie reprezentate corect și ca opiniile lor să fie luate în considerare la stabilirea criteriilor de risc

✚ Managementul riscului este dinamic, iterativ și răspunde la schimbare;

- este dinamic pentru că cerințele clientului se modifică frecvent,
- este flexibil pentru că răspunde rapid la schimbare fiind parte a fenomenului de globalizare,
- este iterativ pentru că riscurile sunt reevaluate planificat în vederea stabilirii eficacității și a eficienței,

NOTA: Reevaluarea riscului se face cel puțin anual,

✚ Managementul riscului percepe și răspunde continuu la schimbare având în vedere:

- producerea de evenimente interne și externe,
- schimbarea contextului și a cunoștințelor,
- aplicarea proceselor de monitorizare și revizuire a riscurilor,
- apariția de riscuri noi,
- modificarea riscurilor,
- dispariția riscurilor,

✚ Managementul riscului se îmbunătățește continuu el contribuind la îmbunătățirea continuă a performanței organizației,

✚ Managementul îmbunătățit al riscului are în vedere:

- Rezultatele cheie,
- Caracteristicile procesului de îmbunătățire în ceea ce privește:
 - îmbunătățirea continuă,
 - răspunderea totală pentru riscuri,
 - aplicarea managementului riscului în toate procesele de luare a deciziilor,
 - comunicarea continuă,
 - integrarea totală în structura de conducere a organizației.

✚ **Managementul îmbunătățit al riscului** se realizează într-un cadru organizațional stabilit și documentat (sistem de management) având în vedere factorii săi cheie:

- structura organizatorică,
- procesele,
- resursele, și
- documentele (informațiile documentate),

✚ Structura organizatorică, procesele, resursele și documentele sunt factori de risc care reprezintă surse în contextul de apariție și materializare a riscurilor,

✚ **Sursele de risc asociate structurii organizatorice:**

- birocrăția,
- comunicarea ineficace,
- responsabilitatea și autoritatea,
- interfețele interne și numărul acestora,
- stabilirea și planificarea obiectivelor,
- probabilitatea de apariție și materializare a riscurilor,

✚ **Sursele de risc asociate proceselor:**

- proiectarea buclei de feedback a procesului având în vedere metodologia PDCA,
- aplicarea metodelor și criteriilor la nivel de proces pentru a asigura continuu eficacitatea operării și a controlului acestuia,
- controlul și ținerea sub control a proceselor (mecanismele de control care pot deveni mecanisme de control ale riscului),
- monitorizarea procesului prin indicatori și rezultate,
- evaluarea eficacității și a eficienței procesului,
- ținerea sub control a interacțiunilor procesului,
- mecanismele de îmbunătățire a procesului.

✚ **Sursele de risc asociate resurselor:**

- determinarea resurselor,
- asigurarea disponibilității resurselor în etapele planificate,
- evaluarea eficacității și a eficienței consumului de resurse,
- economisirea resurselor (cele mai ieftine resurse sunt cele economisite),
- asumarea resurselor,

- asigurarea mentenanței resurselor,

 Sursele de risc asociate documentelor:

- determinarea informațiilor documentate,
- ținerea sub control a acestor informații,
- ușurința în utilizare,
- păstrarea și arhivarea,
- actualizarea,
- nivelul de utilizare,

Firică Popa,

25.10.2013